

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е
№ 194
гр. София, 30.05.2014 год.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд, Четвърто гражданско отделение, в закрито заседание на двадесети май две хиляди и четиринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Бойка Стоилова
ЧЛЕНОВЕ: 1. Мими Фурнаджиева
2. Велислав Павков

при секретаря
в присъствието на прокурора
като разгледа докладваното от съдията Павков
гр.д.№ 2174 по описа за 2014 год. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.288 ГПК.

Образувано е по касационна жалба на Е. С. В. – М., Й. Г. М. и И. Г. М. против решение № 2243/02.12.2013 г., постановено по гр.д.№ 3774/2012 г. от 2-и състав на Апелативен съд – София.

Ответникът по касационната жалба я оспорва, с писмен отговор.

Касационната жалба е подадена в срок и е процесуално допустима.

С обжалваното решение, съдът се е произнесъл по основателността на предявен иск с правно основание чл.79, ал.1 вр. чл.240 ЗЗД. Съдът е приел, че искът е основателен, като е осъдил ответниците да заплатят левовата равностойност на дадената по договор за заем сума от 13000 щатски долара, като е изчислил левовата равностойност по курса на щатския долар към българския лев към деня на договорения падеж на задължението – 25.07.2002 г. Съдът е присъдил легова равностойност на сумата по договора за заем, въпреки липсата на договорка между страните за връщането на сумата в лева. В това отношение, съдът се е позовал на задължителна съдебна практика, отразена в решение № 61/18.02.2010 г. на ВКС, III г.отд., постановено по гр.д.№ 153/2009 г. С това решение, ВКС е приел, че съгласно чл. 20а, ал. 1 ЗЗД договорът има силата на закон за тези, които са го сключили, но с отмяната на чл. 10, ал. 1 ЗЗД /ДВ бр. 83/1999 г./

отпадна ограничението паричните задължения да се уговарят в местна монета. Даването в заем на парични средства в чужда валута не е пречка връщането на сумата да се претендира в левовата ѝ равностойност. Този състав на ВКС е приел, че това е така, тъй като паричните задължения са дългове за стойност и интересът на кредитора е да получи стойността като цяло, независимо от вида и естеството на паричните знаци, които могат да я съставляват - т. 4 на Тълкувателно решение № 2/1997 г. ОСГК на ВКС. С това решение, съдът е приел, че предявената претенция за левовата равностойност на дадените в заем щатски долари не се отразява на спорното право, тъй като се претендира паричен еквивалент на стойност - т. 3 от посоченото Тълкувателно решение.

В изложението на касационните основания относно допустимостта на касационното обжалване се сочи противоречие на разрешение по правен въпрос, дадено от въззивния съд, със задължителна съдебна практика – основание по чл.280, ал.1, т.1 ГПК за допускане на касационното обжалване. По правния въпрос относно основателността на претенция за присъждане на левова равностойност на дадени в заем щатски долари, се сочи противоречие на възприетото от въззивния съд с разрешението, дадено с решение № 785/11.01.2011 г., постановено по гр.д.№ 1457/2009 г. от ВКС, IV гр.отд. С това решение състав на ВКС е приел, че длъжникът може да погаси, както в определената според договора, така и в друга парична единица, но по курса към уговорената, определен от БНБ за деня на изпълнението, но по отношение на претенция за присъждане на левова равностойност, без да е налице договорка за това е приел друго. По това дело, задължението е за престиране на щатски долари и съдът е приел, че тази уговорка не е противна на закона, тъй като към 2001 г., когато е възникнало в случая заемното правоотношение, чл. 10, ал. 1 ЗЗД е отменен и се дължи връщане на парична сума в уговорената валута – щатски долари, като забавата в изпълнението не променя вида на дължимата монетна единица. С това решение, състава на ВКС е приел, че е недопустимо присъждане на сума, като изпълнение на задължение във валута, различна от валидно уговорената дължима по облигационното задължение. Налице е противоречие между даденото разрешение на правния въпрос от страна на въззивния съд с разрешението, дадено с решение № 785/11.01.2011 г., постановено по гр.д.№ 1457/2009 г. от ВКС, IV гр.отд., както и между цитираното решение на ВКС и решение № 61/18.02.2010 г. на ВКС, III г.отд., постановено по гр.д.№ 153/2009 г. Тъй като и двете решения на ВКС са постановени по реда на чл.290 ГПК и представляват задължителна съдебна практика по смисъла на разясненията, дадени с ТР №1/2009 г. на ОСГТК на ВКС, то са налице предпоставките за спиране на настоящото дело на основание чл.292 ГПК.

Водим от горното, състава на ВКС, четвърто отделение на гражданската колегия

О П Р Е Д Е Л И :

ДОПУСКА касационно обжалване на решение № 2243/02.12.2013 г., постановено по гр.д.№ 3774/2012 г. от 2-и състав на Апелативен съд – София.

СПИРА производството по гр.д.№ 2174/2014 г. по описа на ВКС, IV гр.отд. на гражданска колегия .

Предлага на ОСГТК на ВКС да постанови тълкувателно решение по правния въпрос относно възможността съдът да присъди левовата равностойност на сума, уговорена в чужда валута.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател:

Членове: 1.

2.